

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 26Co/3/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8713218008
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Jančíková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8713218008.3

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Jančíkovej a členov senátu JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Jozefa Angeloviča v spore žalobcov: 1/ A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. D. XXX/X, XXX XX E. F., a 2/ G. B., nar. XX.X.XXXX, bytom A. XXX/XX, XXX XX H., obaja žalobcovia zastúpení: Mgr. Pavol Antoš,, advokát, so sídlom Nám. sv. Egídia 40/93, 058 01 Poprad, proti žalovaným: 1/ Ihro Transport & Logistik, s. r. o., so sídlom Hroznatova 773, 353 01 Mariánske Lázně, ČR, IČO: 263 52 931 a 2/ Česká pojišťovna, a. s., so sídlom Spálená 75/16, 113 04 Praha 1, ČR, IČO: 452 72 956, obaja žalovaní zastúpení: JUDr. Gabriela Reichová, advokátka, so sídlom Vajanského nám. č. 2, 036 01 Martin, o zaplatenie sumy 8.778,35 eur s prísl., o odvolaní žalovaných proti uzneseniu Okresného súdu Poprad č. k. 7C/272/2013-354 zo dňa 31.10.2023 takto

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e uznesenie vo výroku o trovách konania.
- II. Stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

- Okresný súd Poprad (ďalej len ako „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 7C/272/2013-354 zo dňa 31.10.2023 zastavil konanie a sporovým stranám náhradu trov konania nepriznal.
- V priebehu konania a po pojednávaniach žalobcovia podaním zo dňa 2.6.2023 zobrali voči žalovaným žalobu späť, čo odôvodnili tým, že žaloba nebola podaná bezdôvodne, nakoľko v právnom poriadku Slovenskej republiky je upravený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, avšak obdobný nárok upravený v právnom poriadku Spolkovej republiky Nemecko sa vzťahuje na nehody až od r. 2017, ktorú skutočnosť žalobcovia nemohli vedieť, ani predpokladať vzhľadom k tomu, že až v priebehu súdneho konania bol podaný výklad rozhodného práva príslušnými orgánmi v Nemecku. Súčasne žalobcovia poukázali na skutočnosť, že späťvzatie vykonali hneď, ako sa dozvedeli o nemožnosti uplatňovania nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a preto v otázke trov konania navrhli aplikovať § 257 CSP, pričom existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa videli v okolnostiach sporu, aj v existencii skutočností spočívajúcich v zložitosti právnej problematiky a znalosti cudzej právnej úpravy, s dôrazom na to, že žalobcovia prišli v dôsledku dopravnej nehody o svojho jediného syna a táto strata predstavuje stále pre nich obrovskú emocionálnu záťaž, s ktorou sa možno ťažko vyrovnáť.
- Žalovaní so späťvzatím žaloby súhlasili a navrhli, aby im súd priznal nárok na náhradu trov konania podľa ust. § 256 ods. 1 CSP. Žalovaní nesúhlasili s aplikáciou ust. § 257 CSP, pričom poukázali vo všeobecnosti, čo je možné považovať za dôvody hodné osobitného zreteľa, ako aj na rozhodovaciu prax všeobecných súdov k aplikácii uvedeného ustanovenia.
- Súd prvej inštancie o trovách konania rozhodol podľa § 257 Civilného sporového poriadku, pričom dôvody hodné osobitného zreteľa videl v okolnostiach prejednávanej veci, majúc na zreteli, že žalobcovia 1/ a 2/ boli rodičia zomrelého syna, ktorý zahynul v dôsledku dopravnej nehody a strata jediného syna pre

rodičov predstavovala a aj naďalej predstavuje obrovskú emocionálnu záťaž a stratu, s ktorou sa rodičia vyrovnávali veľmi ťažko. Preto súd prvej inštancie pristúpil aj k otázke vysporiadania sa s nárokom na náhradu trov konania citlivo, a to posúdením všetkých zákonných kritérií na priznanie, resp. nepriznanie náhrady trov konania sporovým stranám.

5. Ďalej s poukazom na nález Ústavného súdu SR z 10.10.2018, sp. zn. I. ÚS 168/2018 súd prvej inštancie zdôraznil, že prihliadol na samotný nárok uplatnený na súde, okolnosti prejednávanej veci, ako aj postoj účastníkov konania. K uvedenému dodal, že žalobcovia zobrali žalobu späť ihneď po tom, ako sa dozvedeli o nemožnosti uplatňovania nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, pričom zdôraznil, že aj skutočnosť, že išlo o vec vyžadujúcu si posúdenie, a teda aplikáciu cudzieho práva. Žalobcovia v podanej žalobe si uplatňovali nárok podľa českého právneho poriadku, avšak v konaní vyšlo napokon najavo, že na uplatnený nárok sa vzťahujú právne predpisy Spolkovej republiky Nemecko (nemecké právo). Hoci v konaní žalovaná strana ako prvá poukázala na aplikáciu nemeckého práva, žalobcovia ihneď po zohľadnení výkladu rozhodného práva, zobrali podanú žalobu späť. Vzhľadom na existenciu týchto skutočností pozostávajúcich z povahy prejednávanej veci, okolností sporu i samotného postoja žalobcov v konaní mal súd prvej inštancie za to, že im nemožno pričítať zodpovednosť za zavinenie zastavenia konania, ale že je tu iná okolnosť výnimočného charakteru, ktorá bráni súdu rozhodnúť v zmysle § 256 ods. 1 CSP.

6. Proti uzneseniu, a to len voči výroku o trovách konania, v zákonnej lehote podali odvolanie žalovaní z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Zistenia súdu prvej inštancie ako aj právne posúdenie žalovaní nepovažujú za správne.

7. V odvolaní žalovaní poukázali, že žalobcovia si uplatnili nárok na zaplatenie sumy 480.000,- Kč s príslušenstvom pôvodne ako jednorazové odškodnenie podľa ust. § 6 ods. 2 zákona č. 168/1999 Zb. o pojišení zodpovednosti z provozu vozidla a jeho výšku odvodzovali od ust. § 444 ods. 3 (českého) Občianskeho zákonníka alternatívne s poukazom na ust. § 11 a § 13 ods. 2 (slovenského) Občianskeho zákonníka. Žalovaná 2/ poukázala, že hneď v prvom vyjadrení k žalobe zo dňa 06.06.2014 uviedla, že tento nárok je úplne irelevantný práve s poukazom na tú skutočnosť, že rozhodným právom v tejto veci je nemecké právo, pričom na tejto argumentácii žalovaní zotrvali počas celého súdneho konania tak v rámci ústnych prednesov ako v písomných podaniach. Napriek uvedeným výhradám žalovaných žalobcovia nepodrobili tieto stanoviská žiadnej kontrole, neoverili si a nepreskúmali si, či tieto tvrdenia majú reálny právny základ, pričom žalovaní sú toho názoru, že ustálenie rozhodného práva v konaní o posúdenie možných nárokov z neho vyplývajúcich mali žalobcovia vykonať už v rámci prípravy žaloby alebo čo najskôr po oboznámení sa so stanoviskom žalovaných. Z pohľadu žalovaných sa žalobcovia spoliehali na to, že túto ich aktivitu bude v ďalšom konaní suplovať súd, pričom otázka rozhodného práva je otázkou aplikácie príslušných právnych predpisov tvoriacich súčasť právneho poriadku s možnosťou využitia prípadne aj súkromnoznaleckého posudku v oblasti zisťovania obsahu cudzieho práva vrátane judikatúry príslušných súdov. Teda podľa žalovaných žalobcovia mali možnosť objektívne zistiť podstatné otázky pre správne vedenie sporu už pred podaním žaloby, čo nevyužili ani dodatočne, keď nevykonali revíziu uplatnených nárokov sami vo vlastnej réžii, ale naopak, naďalej viedli súdny spor s potrebou vynakladania úplne zbytočných ďalších nákladov na strane žalovaných. Takýto postoj žalobcov, prejavujúci sa ako niekoľkoročná nečinnosť, považujú žalovaní na rozdiel od súdu prvej inštancie za postoj, ktorý nijako nemôže byť na prospech žalobcov. V tejto súvislosti nie je bez významu, že žalobcovia sú od počiatku súdneho sporu zastúpení advokátom, ktorého povinnosťou je už v rámci prvého úkonu právnej služby oboznámiť sa so skutkovými tvrdeniami klienta a právne vec zhodnotiť a pripraviť, čoho výsledkom nemôže byť podanie žaloby, v ktorej sa konštatuje uplatnený nárok bez ustálenia rozhodného práva.

8. Žalovaní vyhodnotenie okolnosti, ktorú súd prvej inštancie videl v povahe samotného sporu, za osobitné, nepovažujú za správne, a to aj v kontexte nálezov Ústavného súdu Českej republiky, sp. zn. III. ÚS 292/07 alebo sp. zn. I. ÚS 303/12, keď v prípade rozhodovania o trovách konania nemôže ísť o automatické pravidlo, ale o prvok individualizácie.

9. Žalovaní nikdy nespochybnili, že žalobcovia ako rodičia utrpeli vážnu a určite doživotne ich sprevádzajúcu ujmu, čo však ide o obdobnú ujmu, ktorú prežívajú všetci pozostalí obetí dopravných nehôd v danom type konaní, v ktorých sa nemajetkových ujem domáhajú. Z uvedeného dôvodu by bolo vychádzajúc z úvahy súdu prvej inštancie potom nutné tento aspekt zovšeobecniť na všetky

konania nemajetkových ujem, kde došlo k úmrtiu blízkeho žalobcu, čím by takíto žalobcovia bez rozdielu neboli povinní niesť zodpovednosť za prípadný neúspech v spore a v krajných prípadoch by mohli žalovať v podstate kohokoľvek, a to aj bez akéhokoľvek zrejmeho dôvodu bez akejkoľvek následnej procesnej zodpovednosti za výsledok vo forme náhrady trov konania, čo rozhodne žalovaní nepovažujú za správne. Preto okolnosť prítomnej citovej ujmy na strane žalobcov podľa žalovaných nemôže byť rozhodujúcou a už vôbec nie jedinou okolnosťou pre postup podľa § 257 CSP.

10. S pohľadom žalovaných sú tu však práve okolnosti vedenia sporu takými okolnosťami, ktoré nemôžu byť v tomto konaní vyhodnotené v prospech žalobcov, a to ani v spojení s ich existujúcou emocionálnou ujmom. Žalovaní poukázali, že žalobcovia nevykonali síce za 10 rokov žiadne primerané a účelné kroky, ktoré však mali k dispozícii, aby proti žalovaným nemuseli ďalej viesť konanie, ktorého nedôvodnosť od začiatku žalovaní namietali a nedostatky podanej žaloby presne označili. Žalovaní tiež poukázali, že svojím postojom v konaní nespôsobovali žiadne prieťahy, na výzvy súdu reagovali v stanovených lehotách, zúčastňovali sa nariadených pojednávaní a najmä od počiatku prezentovali jasnú a konzistentnú argumentáciu, na ktorú žalobcovia adekvátne nereagovali. Žalovaní navrhli odvolaciemu súdu, aby napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalovaným 1/ a 2/ prizná nárok na náhradu trov konania voči žalobcom 1/ a 2/.

11. Žalobcovia sa vyjadrili k odvolaniu žalovaných, pričom sa stotožnili s rozhodnutím súdu prvej inštancie a zdôraznili, že v danom prípade predmetnou dopravnou nehodou prišli žalobcovia o svojho jediného syna, teda ide o stratu jediného dieťaťa, preto za logické považujú, že prežijší sa pokúšajú zmierniť túto stratu všetkými možnými prostriedkami, a to aj podaním žaloby na súd, pričom nárok na náhradu nemajetkovej ujmy predstavuje samostatný právny nárok, plne uplatniteľný podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, avšak obdobný právny nárok upravený v právnom poriadku Nemeckej spolkovej republiky sa vzťahuje na nehody až od roku 2017, čo žalobcovia pred podaním výkladu cudzieho práva nemohli vedieť ani predpokladať. Ďalej žalobcovia poukázali, že hoci spor prebieha už od roku 2013, dĺžka tohto konania je spôsobená predovšetkým zmenou zákonného sudcu a v žiadnom prípade nie procesnou pasivitou žalobcov. Žalobcovia dodali, že k výkladu cudzieho práva došlo počas prebiehajúceho konania, pričom žalobcovia boli aktívni už aj pred podaním žaloby, keď sa obrátili so žiadosťou o poskytnutie informácií na Slovenskú kanceláriu poisťovateľov, a keďže táto žiadosť nebola pre prebiehajúce konanie postačujúca, preto sa žalovaní obrátili aj so žiadosťou o výklad rozhodného práva na príslušné orgány Nemecka. Žalobcovia dôvodnosť aplikácie ust. § 257 CSP videli predovšetkým v zložitosti právnej problematiky, pre ktorej posúdenie bolo potrebné znalosť cudzej právne upraviť, taktiež postojom žalobcov k vedeniu súdneho konania aj okolnosťami prejednávaneho prípadu a povahou uplatneného nároku. V danom prípade teda podľa žalobcov ide o výnimočnú situáciu s existenciou dôvodu hodných osobitného zreteľa, preto navrhli odvolaciemu súdu, aby napadnuté uznesenie potvrdil.

12. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie žalovaných bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote (§ 359 a § 362 ods. 1 prvá veta CSP), viazaný dôvodmi odvolania (§ 380 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP výklad opaku) dospel k záveru, že odvolanie žalovaných nie je dôvodné.

13. So zreteľom na obsah odvolania žalovaných, v odvolacom konaní bol preskúmaný len napadnutý výrok o trovách konania, a preto výrok uznesenia, ktorým súd prvej inštancie zastavil konanie, v odvolacom konaní preskúmaný nebol a ako taký nadobudol právoplatnosť.

14. Žalovaní podali odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/, a h/ CSP, teda že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa žalovaných rozhodnutie súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania nie je správne z dôvodu, že neboli preukázané také okolnosti prípadu, ktoré by mohli byť vyhodnotené ako dôvody hodné osobitného zreteľa.

15. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

16. Podľa ust. § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

17. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

18. V sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní (zásada zodpovednosti za výsledok sporu), ktorá je premietnutá v ust. § 255 CSP a uplatní sa tak, že neúspešná strana sporu je povinná nahradiť úspešnej strane trovy konania, ktoré jej vznikli. Úspech v konaní treba chápať teda v závislosti od výsledku súdneho sporu, pričom pod úspechom treba rozumieť úspech v zmysle procesného výsledku. Plný úspech na strane žalobcu je stav, keď súd žalobe v celom rozsahu vyhovie, a naopak žalovaný je úspešný vtedy, ak súd žalobu v celom rozsahu zamietne.

19. Ak dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, je povinnosťou súdu skúmať pri rozhodovaní o náhrade trov konania procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch stranách. V danom prípade žalobcovia zobrali žalobu späť, ako reakciu na list Spolkového ministerstva pre justíciu, ktorý bol v konaní požiadaný podať odpovede za účelom zistenia cudzieho práva použiteľného pre posúdenie nároku žalobcov. Z uvedeného vyplynulo, že podľa rozhodného nemeckého práva žalobcom nevznikol nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorú utrpeli z dôvodu úmrtia ich syna pri dopravnej nehode.

20. Ustanovenie § 257 CSP, v zmysle ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok a tiež od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 CSP). Aplikácia citovaného zákonného ustanovenia prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady pre priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov konania buď sčasti alebo vôbec neprizná. Už zo slovného znenia uvedeného ustanovenia vyplýva, že ide o ustanovenie výnimočné, ktoré má súdu umožniť, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihliadať k zvláštnostiam jednotlivých konkrétnych prípadov. Jedným z rozhodujúcich hľadísk je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprimeraná tvrdosť voči strane, a aby neodporovalo dobrým mravom. Výnimočnosť prípadu môže spočívať jednak v okolnostiach danej veci ako aj v okolnostiach na strane strán sporu. Vždy je pritom potrebné zvážiť okolnosti konkrétneho prípadu na oboch stranách sporu, vrátane dôvodov, ktoré viedli k uplatneniu nároku na súde, postoj strán v priebehu konania a pod.. Uvedené ustanovenie preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania a nepriznať tak náhradu trov úspešnej strane sporu, vždy musí ísť o celkom výnimočný prípad.

21. Aplikácia ust. § 257 CSP, upravujúceho výnimku vyjadrenú všeobecnou normou obsahujúcou dva relatívne neurčité právne pojmy výnimočnosti a dôvodov hodných osobitného zreteľa, vyžaduje od všeobecných súdov zohľadnenie primeranosti dvoch zásahov do práv sporových strán. Na strane jednej ide o právo procesne úspešnej strany na náhradu trov konania spôsobených nedôvodným vedením sporu procesne neúspešnou stranou a na strane druhej ide o právo procesne neúspešnej strany konania na to, aby rozhodnutím o náhrade trov konania nebolo neprimerane zasiahnuté do jej práv. Použitie § 257 CSP teda vyžaduje použitie užšieho testu primeranosti, v ktorom budú zohľadnené práva oboch sporových strán, čo vyžaduje prihliadnutie nielen na pomery toho subjektu, ktorý sa aplikácie tohto ustanovenia dovoľáva, ale aj na pomery toho, ktorý má byť aplikáciou tohto zákonom ako výnimočne aplikovateľného ustanovenia dotknutý.

22. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že v danom prípade sa jedná o výnimočný prípad, kedy sa aplikácia ust. § 257 CSP javí vhodným na zmiernenie zásady zodpovednosti za zastavenie konania. Bez pochyb možno konštatovať, že žalobcovia zavinili zastavenie konania, keďže zobrali žalobu späť. V uvedenom prípade je však dôležitý dôvod, pre ktorý sa tak rozhodli urobiť. Práve v dôvode, prečo žalobcovia zobrali žalobu späť, ako aj v povahe nároku, ktorý si žalobcovia uplatnili voči žalovaným, videl súd prvej inštancie dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočnosť prípadu. Žalovaný v odvolaní namieta, že práve posúdením dôvodov, pre ktoré súd prvej inštancie aplikoval ust. § 257 CSP, nie je daná výnimočnosť prípadu, pretože žalobcovia si neoverili argumentáciu žalovaných, žalobcovia boli od počiatku sporu zastúpení právom znalým advokátom a je zrejme, že každý žalobca uplatňujúci nemajetkovú ujmu pre úmrtie člena rodiny zažíva smútok a traumu z tejto straty.

23. Odvolací súd však poukazuje, že žalobcovia podali žalobu na súd dňa 16.12.2013, v ktorej uviedli, že si uplatňujú nárok na jednorazové odškodnenie z dôvodu, že pri dopravnej nehode došlo k usmrteniu ich syna, pričom poukázali na českú a slovenskú právnu úpravu. Žalovaná 2/ Česká pojišťovna, a. s. vo vyjadrení k žalobe zo dňa 9.6.2014 namietala právne posúdenie nároku žalobcami s uvedením, že rozhodné právo pre posúdenie nároku je nemecké právo. Po oznámení Slovenskej kancelárii poisťovateľov žalobcovia zobrali žalobu späť voči pôvodným žalovaným I. C. a IHRO Grossraumspeidition, Transport & Logistik, pričom, súd prvej inštancie konanie zastavil, avšak uznesenie o zastavení konania zo dňa 10.7.2014 opravoval opravným uznesením zo dňa 3.11.2014. Uvedené uznesenia boli Krajským súdom v Prešove zrušené uznesením zo dňa 21.4.2016. Žalovaný 2/ Česká pojišťovna, a. s. podala voči uvedenému uzneseniu dovolanie, ktoré bolo uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.5.2019 odmietnuté z dôvodu, že žalovaná 2/ Česká pojišťovna, a. s. nebola osobou subjektívne oprávnenou na podanie dovolania. Následne po zmene zákonného sudcu súd prvej inštancie uznesením zo dňa 29.7.2020 zastavil konanie voči pôvodným žalovaným I. C. a IHRO Grossraumspeidition, Transport & Logistik s tým, že im náhradu trov konania nepriznal. Prvé pojednávanie bolo dňa 25.9.2020 práv. zástupca žalobcu nepoprel, že žaloba je postavená na rozhodnom práva podľa sídla prevádzateľa motorového vozidla, teda českej právnej úprave, zároveň však požiadal súd prvej inštancie o vyslovenie predbežného právneho názoru, ktoré právo sa súdu javí ako rozhodné, pričom tiež poukázal, že žalovaní nepoukázali na žiadne konkrétne ustanovenie nemeckého práva ktorého pôsobnosť sa domáhajú. Následne podaním zo dňa 15.10.2020 žalobcovia žiadali súd prvej inštancie, aby postupoval podľa § 53 zákona č. 97/1963 a vyžiadal od Ministerstva spravodlivosti SR na účely zistenia cudzieho práva informácie, ktorá právna úprava sa vzťahuje na uplatnený nárok. Listom zo dňa 23.12.2020 súd prvej inštancie požiadal Ministerstva spravodlivosti SR o informáciu o cudzom práve, ktoré informovalo o tom, že je skutočne potrebné aplikovať Dohovor o práve použiteľnom pri dopravných nehodách a tiež informovalo o tom, ako sa má postupovať pri získaní cudzích právnych predpisov. Keďže medzi stranami sporu ostal sporným výklad nemeckého rozhodného práva, žalobcovia požiadali, aby v zmysle Európskeho dohovoru o cudzom práve zaslal príslušnému prijímaciemu orgánu žiadosť o informáciu o cudzom práve, ktorej žiadosti bolo vyhovené. Dňa 24.2.2023 bola doručená odpoveď Ministerstva spravodlivosti Nemecka o obsahu nemeckého právneho poriadku. Po doručení preloženej odpovede žalobcovia zobrali žalobu späť.

24. Z uvedeného odvolací súd poukazuje, že nie je možné prisvedčiť názoru žalovaných, že by práve okolnosti vedenia sporu žalobcami a ich niekoľkoročná nečinnosť by mali byť pri rozhodovaní o trovách konania zohľadnené v ich neprospech. Čo sa týka času vedenia sporu, tento bol ovplyvnený aj žalovanou 2/ podávaním riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov, ale tiež aj objektívnymi skutočnosťami – zmena zákonného sudcu a opatrenia proti šíreniu choroby Covid-19. Čo sa týka postoja žalobcov, je zrejmé, že títo po oznámení podstatných skutočností od Slovenskej kancelárie poisťovateľov, upravili okruh žalovaných. Čo sa týka otázky spornej medzi stranami sporu, spočiatku bolo sporné, ktoré právo, ktorého štátu je rozhodné pre posúdenie uplatneného nároku, a následne bol sporný výklad rozhodného nemeckého práva. Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom žalovaných, podľa ktorého bolo povinnosťou žalobcovi si overiť obranu žalovaných a podrobiť nárok právnomu prieskumu. Žalovaná 2/ vo svojom prvom písomnom podaní hoci namietala, že rozhodné je právo nemecké, ďalej tiež sama nepoukázala na konkrétne zákonné ustanovenie nemeckého práva, podľa ktorého by mal byť uplatnený nárok posúdený. Tiež odvolací súd poukazuje, že civilné konanie je ovládané zásadou iura novit curia (práva pozná súd), podľa ktorej súd nie je viazaný právnym názorom účastníka a je povinný posúdiť vec podľa tých právnych noriem, ktoré na tvrdený a súdom zistený skutkový stav dopadajú. Odvolací súd je toho názoru, že žalobcovia svoj nárok riadne skutkovo odôvodnili a bolo zrejmé, z akých dôvodov sa domáhajú zaplata konkrétnu sumu, pričom k otázke výkladu rozhodného práva žalobcovia žiadali súd prvej inštancie o jeho zistenie cestou príslušných orgánov, a je úplne nevýznamné, ktorú z možností pre zistenie obsahu cudzieho práva si žalobcovia zvolili.

25. Čo sa týka námietky žalovaných, že obdobnú ujmu prežívajú všetci pozostalí obetí dopravných nehôd, ktorý aspekt by sa pri nároku na náhradu trov konania nemal zovšeobecňovať pri týchto konaniach, čo by znamenalo, že takíto žalobcovia bez rozdielu by neboli povinní niesť zodpovednosť za prípadný neúspech v spore, odvolací súd sa stotožňuje so záverom, že samotná citová ujma nie je a nemôže byť okolnosťou, ktorá bude sama o sebe sa považovať za dôvod hodný osobitného zreteľa v zmysle ust. § 257 CSP. Môže však byť vzhľadom na ostatné okolnosti prípadu zohľadnená okolnosť, ktorá určovala samotný predmet sporu, pretože v tomto prípade skutočne v dôsledku citovej ujmy po

strate jediného syna žalobcovia žiadali odškodniť práve nemajetkovú ujmu vzniknutú v dôsledku tejto straty.

26. Podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade nie je možné pre aplikáciu ust. § 257 CSP posudzovať jednotlivé skutočnosti izolovane. Odvolací súd je tiež toho názoru, že ide o výnimočný prípad, kde posúdenie nároku uplatneného žalobcami, ktorý spočíval v náhrade ujmy z dôvodu straty jediného potomka, záviselo od zistenia obsahu cudzieho práva a jeho výklad. A aj napriek tomu, že žalobcovia boli zastúpení advokátom, nie možné postoj žalobcov v tomto konaní vyhodnotiť ako nesprávny, či nečinný. Tiež treba poukázať aj na to, že ak žalovaní sa konzistentne bránili s tým, že má byť použité nemecké rozhodné právo, tiež mohli v rámci obrany konkrétne ustanovenia cudzieho práva súdu predložiť.

27. Odvolací súd tiež zdôrazňuje, že mnohé prípady a ich špecifické okolnosti môžu byť netypické, čo však nezabavuje súd povinnosti urobiť všetko pre spravodlivé riešenie. Spravodlivosť musí byť v procese, ktorým súd interpretuje a aplikuje právo, vždy prítomná ako hodnotový činiteľ. Spravodlivosť je hodnotovým princípom, ktorý je spoločný všetkým demokratickým právnym poriadkom. Nad každým vytváraním súdneho rozhodnutia sa nesie dvojaký imperatív: rozhodnutie musí byť nielen zákonné, ale predovšetkým spravodlivé, preto úlohou súdu je nazerať na zákon aj cez prizmu spravodlivosti.

28. S poukazom na vyššie uvedené zdôvodnenie odvolací súd v súlade s ustanovením § 387 ods. 1 CSP uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdil.

29. V odvolacom konaní fakticky plne úspešným žalobcom vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. Avšak vzhľadom k skutočnostiam, pre ktoré aj odvolací súd videl aplikáciu ust. § 257 CSP pre nepriznanie náhrady trov konania žalovaným, odvolací súd je toho názoru, že by v tomto prípade bolo tiež neprimerane tvrdé a nespravodlivé priznať nárok na náhradu trov odvolacieho konania žalobcom. Preto odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania stranám sporu nepriznal.

30. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP)

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody - § 421 a § 422 CSP)) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 125 ods. 1 a 2 CSP podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 160 ods. 2 CSP dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci.